

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/98/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420201563
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8420201563.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobkyne : U. L., K.. E., X..XX.XX.XXXX, L. Z. XB, XXX XX F., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému : BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, uvedenej v Zmluve o úvere č.XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa dňa 02.09.2020 podala na tunajšom súde žalobu, ktorou sa domáhala, aby súd rozsudkom rozhodol, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

2. V podanej žalobe sa žalobkyňa súčasne domáhala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č.XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného na výkon zrážok zo mzdy, do právoplatného skončenia veci samej o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň zamestnávateľovi žalobkyne, ktorého len pre časť konania o nariadenie neodkladného opatrenia označila ako žalovaného v 2./ rade povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č.XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX.

3. Žalobu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňovala žalobkyňa tým, že dňa XX.XX.XXXX uzatvorila s právnym predchodcom žalovaného- Poštovou bankou, a.s. zmluvu o úvere číslo XXXXXXXXXXXX ktorej súčasťou je dohoda o zrážkach zo mzdy. Tvrdila, že uzavrieť chcela úverovú zmluvu, pričom súčasťou typovej formulárovej zmluvy so znením vopred pripraveným veriteľom bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená drobným písmom v časti 4 zmluvy o úvere, pričom v čase podpisovania zmluvy nemala vedomosť, že uzatvára aj dohodu o zrážkach zo mzdy. O jej existencii sa podľa svojho tvrdenia v žalobe dozvedela až od svojho zamestnávateľa z výzvy na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 13.6.2013 a 6.8.2020. Podľa žalobkyne v súvislosti s dohodou nebolo jej nič bližšie vysvetlené a jej formulárové vyhotovenie jej neumožňovalo zasiahnuť do jej znenia ani po obsahovej, ani formálnej stránke. Uviedla, že dohoda umožňuje, aby žalovaný vymohol plnenia z nepriateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly a napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie

a že žalovaný diktuje jednostranne výšku dlhu bez odsúhlasenia súdom, pričom žalovaný v 2./ rade ako jej zamestnávateľ je povinný vykonávať zrážky zo mzdy ktoré ona nemá možnosť priamo zastaviť či obmedziť. Poukázala na to, že žalovaný u jej zamestnávateľa listom zo dňa 13.6.2013 a 6.8.2020 uplatnil dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa tvrdila, že jednalo sa v danom prípade o spotrebiteľský úver, preto zmluva o úvere musela obsahovať náležitosti podľa § 4 ods.2 zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom tá neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods.2 písm. j/ a k/ tohto zákona, teda RPMN a celkové náklady spotrebiteľa ani priemernú hodnotu RPMN. Uviedla, že doposiaľ na úver zaplatila 10.341,82 eur, hoci podľa zmluvy splatiť mala v 120 mesačných splátkach spolu len 8.771,16 eur, pričom žalovaný dňa 6.8.2020 jej zamestnávateľovi oznámil, že eviduje voči nej pohľadávku vo výške 3.291,40 eur s tým, že táto je ďalej úročena. Podľa žalobkyne aj keby dohoda bola platná, tak vzhľadom k tomu, že žalovaný chce získať plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok a úrokov z omeškania napriek tomu, že jedná sa o bezúročný a bezpoplatkový úver, je namieste obom žalovaným neodkladným opatrením uložiť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Obava, že žalovaný zasiahne do jej majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení sa podľa žalobkyne reálne naplnila požiadanim jej zamestnávateľa o vykonanie zrážok zo mzdy. Preto v záujme predídenia vzniku majetkovej ujmy je dôvodné nariadenie neodkladného opatrenia a to aj voči jej zamestnávateľovi - žalovanému v 2./ rade, ktorého označila ako stranu konania z dôvodu, že civilný sporový poriadok umožňuje neodkladné opatrenie len vo vzťahu k strane konania, pričom ako voči žalovanému v 2./ rade ako platiteľovi mzdy si okrem uloženia povinnosti zdržať sa vykonávania zrážok žiadne iné nároky neuplatňuje.

4. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa v žalobe označila a pripojila k nej Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, výzvu na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 13.6.2013, žiadosť žalovaného v 1./ rade zamestnávateľovi zo dňa 6.8.2020, prehľad zrážok zo mzdy za roky 2014 až 2019. Pripojila tiež uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/259/2012, 1Obdo/57/97 a uznesenie KS Prešov sp.zn.6Co/84/2011.

5. Uznesením zo dňa 01.10.2020 č.k.10Csp/98/2020-32 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil povinnosť veriteľovi (tu žalovanému) zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zamestnávateľovi žalobkyne (v uznesení označenému ako žalovaný v 2./ rade) povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Keďže svojho zamestnávateľa žalobkyňa označila za stranu sporu len pre časť konania o neodkladnom opatrení s tým, že žiadne iné nároky si voči nemu neuplatňuje, po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o neodkladnom opatrení dňa 29.10.2020 pokračoval súd v konaní už len so žalovaným.

6. Žalovaný sa k žalobe žalobkyne, ktorá mu spolu s prílohami a výzvou vyjadriť sa k nej bola do vlastných rúk doručená dňa 02.10.2020 písomne nevyjadril.

7. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa žalovaný napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nedostavil. Neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal s tým, že sa pridrižiava svojich predošlých vyjadrení, k čomu treba uviesť, že žiadne vyjadrenie žalovaného súdu k veci doručené nebolo. V súlade s ust. § 180 CSP súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti žalovaného, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

8. Žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní trvala na žalobe s tým, že nakoľko zo strany žalovaného nedošlo k žiadnemu vyjadreniu, tento nič nespochybnil, má za to, že predmetný nárok uznáva. Vo vzťahu k zmluve uviedla, že podľa zmluvy síce malo ísť o úver na bývanie, ako účel úveru je tam uvedená oprava strechy, avšak tento účel bol do zmluvy uvedený len z dôvodu, aby bol žalobkyni schválený úver, skutočné peniaze použili sa na nákup nábytku, konkrétne sedačky a kuchynskej linky, keďže sa v tej dobe sťahovala. Jednalo sa podľa žalobkyne o nekalú praktiku zo strany žalovaného, ktorý takto umelo navyšoval výšku úverov. Navrhla žalobe vyhovieť.

9. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a vyjadrení žalobkyne, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých žalobkyňou predložených listinných dôkazov, keď vykonanie žiadneho z dôkazov v spore namietané nebolo, pričom žalovaný žiadne dôkazy nenavrhol, ani sa k veci nijako nevyjadril. Po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav:

10. Žalobkyňa na dôkaz predložila súdu tlačivo označené ako „Zmluva o úvere pôžička na bývanie“ (čl. 27 spisu). V ňom sú v článku 1. ako zmluvné strany označení Poštová banka a.s., so sídlom Prievozská ul.2/B, 821 09 Bratislava, IČO:31 340 890, ako dlžník je tam označený H. L. a ako spoludlžník žalobkyňa

(v tom čase s priezviskom E.), a to tak, že do predtlačených kolóniek sú rukou vpísané osobné údaje o žalobkyni a dlžníkovi, o ich zamestnaní, príjme, potom v časti 2. je špecifikovaná nehnuteľnosť s tým, že úver má byť na opravu jej strechy, a ďalej v časti 3 tlačiva je uvedené „Žiadosť o poskytnutie účelového úveru - pôžička na bývanie a žiadosť o zriadenie osobného účtu (vyplní klient)“. Tam je rovnako do predtlačených kolóniek ponúkajúcich viaceré alternatívy výšky požadovanej sumy úveru (od 100.000,- Sk do 500.000,-Sk) vpísané, že žiadaná maximálna výška úveru je 500.000,-Sk, žiadaná doba splácania úveru že je 10 rokov so splácaním úveru k 20.dňu v mesiaci, žiadané že je čerpanie úveru na účet v inej banke. V tlačive žiadosti je uvedené, že dlžník nemal záujem o poistenie schopnosti splácať úver. Na ďalšej časti predloženého tlačiva je časť 4 označená ako „Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia (vyplní banka)“ a tam sú uvedené údaje o úvere, a to číslo zmluvy, výška úveru 160.000,- Sk (5.311,03 eur), výška mesačnej splátky 73,09 eur, výška úrokovej sadzby 10,9 % ročne, dátum prvej splátky 20.11.2008, dátum každej ďalšej splátky k 20. dňu v mesiaci, počet mesačných splátok 120. V mieste určenom na podpis je uvedené, že dlžník a spoludlžník (žalobkyňa) tlačivo podpísali dňa 01.10.2008 a zástupca Poštovej banky, a.s. že tlačivo podpísal dňa 10.10.2008.

11. V časti 4 bod 4.9 zmluvy o úvere je drobným písmom uvedené, že podpisom tejto zmluvy dlžník aj spoludlžník, a to každý z nich osobitne uzatvárajú s bankou dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo zmluvy o úvere v súlade s bodom 5.4 Obchodných podmienok.

12. Listom zo dňa 13.06.2013 vyzvala spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o., (ktorej právnym nástupcom na základe zlúčenia je žalovaný) zamestnávateľa žalobkyně na vykonávanie zrážok zo mzdy s poukazom na zmluvu o úvere číslo XXXXXXXXXXXX. V uvedenom liste zároveň oznámila, že pohľadávka zo zmluvy o úvere bola jej postúpená na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 18.12.2012 a 15.01.2013.

13. Listom - Žiadosťou o vyrozumieanie zo dňa 06.08.2020 žalovaný zamestnávateľa žalobkyně poukajúc na predošlú výzvu zo dňa 13.06.2013 k zmluve o úvere č.XXXXXXXXXXX žiadal o aktuálnu informáciu o možnosti vykonávania zrážok zo mzdy, resp. oznámenie dátumu, k akému môže ako veriteľ očakávať zrážky zo mzdy s tým, že aktuálne eviduje voči žalobkyni pohľadávku vo výške 3.291,40 eur, ktorá je naďalej úročená.

14. Z prehľadu o súhrne zrážok zo mzdy žalobkyně k 15.01.2020 vystaveného jej zamestnávateľom súd zistil, že za roky 2014 až 2019 v prospech žalovaného zo mzdy žalobkyně zrazená bola suma 1.499,52 eur, z toho uhradených bolo 1.143,67 eur a neuhradených 355,85 eur.

15. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci, dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorej platnosť žalobkyňa žalobou spochybnila obsiahnutá bola v zmluve o úvere. Žalobkyňa tvrdí, že jednalo sa o spotrebiteľský úver na nákup tovaru- nábytku do domácnosti a že vyznačenie úveru ako úveru na bývanie - opravu strechy nehnuteľnosti do zmluvy bola nekalá praktika veriteľa, ktorý chcel takto navýšiť úver. Ďalšie dokazovanie za účelom zistenia, či došlo alebo nedošlo pri uzavretí zmluvy (pred 12 rokmi) k nekalej praktike pre účel rozhodnutia veci bolo nadbytočné a nehospodárne, nakoľko bez ohľadu na to, či by sa jednalo o spotrebiteľský úver, alebo úver vylúčený z pôsobnosti zákona o spotrebiteľských úveroch, rozhodnutie súdu by bolo rovnaké. Bez ohľadu na to, či sa jednalo alebo nejednalo o spotrebiteľský úver (vzhľadom na § 1 ods.2 písm. a/ zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinný v tom čase podľa ktorého sa tento zákon nevťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu), nemožno mať žiadne pochybnosti, že jednalo sa o spotrebiteľský vzťah, keďže pôvodný veriteľ s ktorým žalobkyňa uzatvorila úverovú zmluvu je bankou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie úverov, pričom zo zmluvy je zrejmé, že žalobkyňa aj jej spoludlžník v zmluve boli označení ako fyzické osoby - nepodnikatelia a nejednalo sa o úver na podnikanie. Teda aj keby sa v tu súdenom spore nejednalo o spotrebiteľský úver, neznamenalo by to, že by nemalo ísť o spotrebiteľský vzťah s potrebou aplikovať normy na ochranu spotrebiteľa. Aj v právnom vzťahu, ktorý sa spravuje, či už ex lege alebo ex contractu, ustanoveniami Obchodného zákonníka nemožno opomenúť tú podstatnú skutočnosť, že táto právna úprava bola a je sprevádzaná právnym predpisom verejnoprávneho charakteru obsahujúcim kogentné ustanovenia na ochranu spotrebiteľa t.j. zákonom na ochranu spotrebiteľa, pričom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy so žalobkyňou išlo o zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“). I keby nešlo o spotrebiteľský úver, i tak by vzhľadom na postavenie žalobkyně ako spotrebiteľa (§ 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka), ktoré je zrejmé tak z obsahu zmluvy ako aj označenia žalobkyně v nej bolo treba vzhľadom na zákonné kritériá obsiahnuté

v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka uzavrieť, že v prípade úverovej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX ide bez akýchkoľvek pochybností o vzťah spotrebiteľský, a ako na taký preň platia normy na ochranu spotrebiteľa obsiahnuté tak vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ako aj v právnych aktoch Európskej únie.

16. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 10.10.2008 (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Spotrebiteľské zmluvy sú typické tým, že ich o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov (spotrebiteľia) s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky ich realizácie. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách, spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu. Pre spotrebiteľskú zmluvu je teda charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, pričom nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

21. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

22. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

23. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24. Podľa § 3 ods.3 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 10.10.2008 každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> alebo Obchodného zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/>>, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>.

25. Podľa § 3 ods.5 veta prvá zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 10.10.2008 proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

26. Podľa § 4 ods.2 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 10.10.2008 predávajúci nesmie spotrebiteľovi

a) ukladať povinnosť bez právneho dôvodu,

b) upierať práva podľa § 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20110101>>.

27. Podľa § 4 ods.5 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 10.10.2008 predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

28. Súd, vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania má za to, že žaloba žalobkyne je dôvodná v celom rozsahu a preto jej vyhovel, a to z týchto dôvodov.

29. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že s právnym predchodcom žalovaného chcela uzatvoriť len úverovú zmluvu, v čase podpisovania zmluvy ani nemala vedomosť, že podpisom zmluvy uzatvára aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bola uvedená drobným písmom v pripravenom formulári zmluvy. Tvrdila, že v súvislosti s touto dohodou jej nebolo nič bližšie vysvetlené, formulár zmluvy nemohla nijako zmeniť.

30. Žalovaný, ktorému žaloba so všetkými prílohami bola riadne doručená a bol vyzvaný sa k nej vyjadriť žiadne zo skutkových tvrdení žalobkyne nepoprel a preto skutkové tvrdenia žalobkyne uvedené v žalobe súd v súlade s § 151 ods.1 CSP považoval za nesporné.

31. Súd poukazuje na to, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom a ak neexistuje hoci len potenciálne riziko vymoženého či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnuť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženého nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až na úrovni nezistiteľnosti, kedy tento inštitút obchodník aktivuje.

32. Dohoda o zrážkach zo mzdy má svoju zákonnú oporu v prvej hlave ôsmej časti Občianskeho zákonníka nazvanej záväzkové právo. V piatom oddiele tejto hlavy v rámci zákonnej úpravy zabezpečenia záväzkov je v § 551 obsiahnutá aj úprava inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy. Ide o všeobecnú úpravu vo všeobecnom predpise upravujúcom občianskoprávne vzťahy, t.j. o úpravu ktorá všeobecne platí tak pre režim spotrebiteľských ako aj nespotebiteľských vzťahov. To znamená, že pri aplikácii tejto úpravy na režim spotrebiteľských vzťahov a spotrebiteľských zmlúv nemožno mechanicky vychádzať len z tejto všeobecnej úpravy, ale je nevyhnutné prihliadať na osobitnú zákonnú úpravu pre tieto vzťahy, jej účel (ktorým je najmä ochrana spotrebiteľa) a špecifiká, keďže súd už uviedol, prečo nemožno mať žiadne pochybnosti o tom, že zmluvou o úvere uzavretou medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného bol založený občianskoprávny spotrebiteľský vzťah.

33. Podľa § 551 ods.1 až 3 Občianskeho zákonníka účinného k 10.10.2008 uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

34. Citované ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka teda výslovne umožňuje zabezpečiť uspokojenie pohľadávky písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Predpokladá sa pritom písomná dohoda, t.j. písomne zachytený stret dvoch skutočne daných, slobodných, vážnych, určitých a zrozumiteľných prejavov vôle. Aj pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Právny úkon je v ustanovení § 34 Občianskeho zákonníka definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

35. Z uvedeného vyplýva, že základným predpokladom vzniku právneho úkonu je existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu. Zmluva posudzovaná v súdnej veci, uzavretá so žalobkyňou je ako už bolo uvedené spotrebiteľskou zmluvou, pričom obsahuje aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá vychádzajúc z jej formy a obsahu bola rovnako predformulovaná veriteľom zjavne bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jej obsah alebo ju zo zmluvy vylúčiť (napr. v podobe vyznačenia alternatívy súhlasím - nesúhlasím).

36. Vzhľadom na uvedené zákonodarca v snahe chrániť spotrebiteľa venuje zabezpečeniu, aby zmluvné dojednania zaväzujúce spotrebiteľa vyjadrovali jeho skutočne existujúcu vôľu mimoriadnu pozornosť, keď aj v ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzavretia zmluvy) v súvislosti s ochranou spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami stanovil, že za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah, čo je zjavne aj prípad prejednávaneho sporu. Dôkazné bremeno na preukázanie individuálneho dojednania takého zmluvného ustanovenia pritom zaťažuje dodávateľa (viď § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

37. V ustanovení § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka je zakotvená vyvrátiteľná právna domnienka, že každá zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom sa nepovažuje - pokiaľ nie je poskytnutý dôkaz o opaku - za dojednanú individuálne, ale sa považuje za štandardnú (adhéznú) zmluvu. Túto domnienku nie je povinný vyvracať spotrebiteľ, ale dodávateľ. Rovnako čl. 3 ods. 4 smernice 93/13/EHS zakotvuje, že keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že zmluvnú podmienku dojednal individuálne, dôkaz tohto tvrdenia zaťažuje predajcu alebo dodávateľa na čo v prípade sporu musí prihliadať aj súd. Podporne viď napr. komentár k § 53 Občianskeho zákonníka autorov JUDr. Imrich Fekete, CSc. JUDr. Martina Feketeová, Občiansky zákonník, prehľadný komentár, EPOS, Bratislava 2012 strana 197 z ktorého súd citoval.

38. Pokiaľ teda ide o otázku, či predmetná formulárová dohoda o zrážkach zo mzdy je individuálne vyjednanou zmluvnou podmienkou, súd nezistil prekážky na vykonanie súdnej kontroly tejto zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný neunesol dôkazné bremeno, že by táto zmluvná podmienka bola individuálne vyjednaná (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). S výnimkou podpisu žalobkyňa ako spotrebiteľ nijako nemohla ovplyvniť obsah dohody, táto je dodávateľom vopred pripravená bez možnosti ovplyvniť jej obsah. Dohoda o zrážkach zo mzdy „dojednaná“ spôsobom, ako vyplýva z bodu 4.9 zmluvy je neprijateľná zmluvná podmienka a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je najmä skutočnosť, že táto podmienka, nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a spotrebiteľ celkom zjavne nemal reálnu možnosť ju ovplyvniť, resp. ju vylúčiť keďže táto je súčasťou dodávateľom vopred jednostranne pripravených podmienok zmluvy v tej časti, na ktorú spotrebiteľ nemá dosah (teda v časti ktorú vyplňala banka a nie klient). Samotná forma akou sú napísané podmienky zmluvy, kde je „schovaná“ dohoda o zrážkach, a to drobným, ťažko čitateľným husto popísaným textom už sama osebe podstatne sťažuje riadne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými, pričom dohoda splyva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. Preto nemožno urobiť iný záver ako ten, že nešlo o individuálne dojednanie, ale o vopred predformulované dojednanie s ktorým súhlas či nesúhlas mohol spotrebiteľ vyjadriť len tak, že dohodu spolu so zmluvou ako celok buď akceptovať bude alebo nie. Za typovú zmluvu nie je možné považovať iba samotné obchodné podmienky alebo zmluvu písanú drobným písmom a na naplnenie individuálne dojednaných podmienok nestačí, že na prečítanie návrhu zmluvy mal spotrebiteľ dostatok času. Dôkaz individuálneho vyjednaní už potom v žiadnom prípade nemožno vyvodiť z toho, že žalobkyňa ako spotrebiteľ zmluvu podpísala, teda súhlasila s ňou, keďže taký záver by celú úpravu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok a ich individuálneho vyjednaní či nevyjednaní v prípade písomných, teda vždy spotrebiteľom podpísaných zmlúv robil nepoužiteľnou. Nič nebráni, aby jedna strana kontraktu pripravila a predtlačila text zmluvy, či dohody, avšak zákon (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka) venuje mimoriadnu pozornosť práve tomu, aby spotrebiteľ nielenže mal možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy s jej dojednaniami, ale aby aj reálne mohol ovplyvniť ich obsah (napríklad slobodným vyznačením alternatívy súhlasím - nesúhlasím), pričom v danom prípade žalovaný nepreukázal, žeby žalobkyňa ako spotrebiteľ mala možnosť dohodu o zrážkach zo mzdy ovplyvniť, či vylúčiť a neuzavrieť ju bez dôsledkov na poskytnutie úveru s ktorým je táto dohoda previazaná. Žalovaný na preukázanie existencie skutočnej vôle žalobkyne uzavrieť túto dohodu a na dôkaz jej individuálneho vyjednaní neuviedol žiadne skutočnosti ani neoznačil a nepredložil žiadne

dôkazy, bol úplne pasívny, hoci už v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia súd uviedol, že práve tieto skutočnosti majú byť predmetom dokazovania vo veci samej a sú pre rozhodnutie kľúčové.

39. Žalovaný nesúci dôkazné bremeno individuálneho dojednania dohody vzhľadom na už uvedenú argumentáciu súdu o potrebe preukázania existencie skutočne danej, slobodnej vôle spotrebiteľa „uzatvárajúceho“ takúto dohodu o zrážkach zo mzdy nepreukázal, žeby sa dojednanie dohody o zrážkach zo mzdy neudialo len z vôle veriteľa bez akejkoľvek možnosti žalobkyne takúto dohodu vylúčiť a uzavrieť zmluvu o úvere aj bez takejto „dohody“. Z dohody o zrážkach zo mzdy nevyplýva, žeby žalobkyňa ako spotrebiteľ bola poučená o dôsledkoch jej uzavretia a o tom, čo vlastne toto dojednanie znamená.

40. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie teda musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Výslovne to zákonodarca vyjadril v zákone č.102/2014 Z.z. novelizujúcom zákon č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, konkrétne v jeho §5a keď s účinnosťou od 1.5.2014 priamou normatívnou úpravou nepripustil zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, s výnimkou prípadu jej uzavretia vo forme osobitnej listiny, ak spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Aj z dôvodovej správy k tejto zmene vyplýva, že zákonodarcu k tejto zmene viedlo zistenie, že všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžadujúca schválenie súdom, kde stačí iba jednostranný úkon zo strany predávajúceho vytvára výraznú nerovnováhu medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto je potrebné túto nerovnováhu korigovať. I keď úprava účinná až od 1.5.2014 nie je na danú dohodu aplikovateľná, nič to nemení na tom, že tvrdenie žalobkyne o neplatnosti tejto dohody je správne. Vzhľadom na už uvedenú argumentáciu súdu o potrebe preukázania existencie skutočne danej, slobodnej vôle spotrebiteľa „uzatvárajúceho“ takúto dohodu o zrážkach zo mzdy pri posudzovaní ktorej ako interpretačné pravidlo môže podporne slúžiť aj právna úprava účinná od 1.5.2014 je totiž nutné konštatovať, že zakotvenie dohody o zrážkach zo mzdy do formulára zmluvy sa zjavne udialo len z vôle veriteľa bez akejkoľvek možnosti žalobkyne takúto dohodu vylúčiť a uzavrieť zmluvu o úvere aj bez takejto „dohody“. Dôkazné bremeno o individuálnom vyjednaní dohody žalovaný neunesol. Zo spôsobu uzavretia úverovej zmluvy je zrejmé, že veriteľ vlastne vopred vnútil (pripravenou predtlačou) konajúcej osobe - žalobkyňi aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu v hlavnej sfére jeho záujmu a to uzatvorenie Zmluvy o úvere. Je zrejmé, že ak chcela žalobkyňa dostať úver, inú možnosť ako podpísať zmluvu ako celok, vrátane dohody o zrážkach zo mzdy ani nemala.

41. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offa súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok zo zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Súd má za to, že táto dohoda v podobe akú má v tu posudzovanej veci je neplatná, lebo zjavne nespĺňa podmienku existencie skutočnej slobodnej vôle žalobkyne ju uzavrieť (čo ju robí podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatnou) a navyše spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo ju ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve robí takisto absolútne neplatnou podľa § 53 ods.1 a 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase jej uzavretia. Dohoda má navyše základ v konaní rozpornom s dobrými mravmi (§ 4 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase jej uzavretia). Jednostranne vnútené dojednanie o dohode o zrážkach zo mzdy predložené spotrebiteľovi k podpisu bez vysvetlenia možných dôsledkov tejto dohody spočívajúcich v možnosti veriteľa bez súdnej kontroly na základe vlastnej predstavy o výške dlhu siahnuť na príjmy, t.j. základné živobytie žalobkyne je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. O tom, že dohodou uzavretej v takejto forme sa vytvára výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa nemožno vôbec polemizovať, keďže aj sám zákonodarca to v dôvodovej správe k zákonu č.102/2014 Z.z. výslovne uviedol ako hlavný dôvod zmeny právnej úpravy s účinnosťou od 1.5.2014.

42. Nie je podstatné, či žalobkyňa bola formulárove, šablónovite, formálne s takým zabezpečením oboznámená, ale podstatné je či ho mohla ovplyvniť a vylúčiť. Nebola preukázaná skutočná vôľa žalobkyne zabezpečiť takto svoj záväzok preto ani prípadné oboznámenie žalobkyne s ním nič nemení na tom, že nemohla ovplyvniť obsah dojednania o dohode o zrážkach zo mzdy, čo v zmysle § 53 ods.2 Občianskeho zákonníka znamená, že nemožno také dojednanie považovať za individuálne dojednané. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa, rovnako prihladnuc na skutočnosť, že podstatným znakom Dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok z jeho mzdy.

43. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej užitočného úžitku. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.: „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

44. Predformulované znenie Dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré spotrebiteľ nemal možnosť vylúčiť sa dostalo objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takému konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom (viď § 4 ods.5 zák.č.250/2007 Z.z.). Pre záver súdu bolo relevantné, že sporná dohoda vzhľadom na jej osobitný význam bola vyhotovená z hľadiska podcenenia jej významu zo strany priemerného spotrebiteľa a umožňuje siahnúť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia, ktoré sú neprijateľné.

45. Súd mal za to, že inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy v danom prípade nie je možné poskytnúť ochranu a ponechať žalovanému možnosť, aby si od žalobkyne vymáhal finančné prostriedky, právo na ktoré žalobkyňa spochybnila tvrdeniami o nevzniknutí nároku na úroky a poplatky, pričom žalovaný nijako tieto jej tvrdenia v tomto konaní nerozporoval. Žaloba o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy je procesne prípustná, nakoľko každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami (§ 3 ods.3 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

46. Výpočet typov žalôb v § 137 CSP je len demonštratívny a v danom prípade zo samotného zákonného ustanovenia, najmä z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva vyplýva procesná prípustnosť žaloby a aj naliehavý právny záujem spotrebiteľa na tom, aby bolo uložené žalovanému zdržať sa použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky, keď aj § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa stanovuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Práve žalobkyňa a jej majetková sféra je v ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určil veriteľ svojím jednostranným rozhodnutím. Naliehavý právny záujem je daný, lebo napriek neplatnosti dohody o zrážkach žalovaný zamestnávateľa žalobkyne požiadal o zrážky zo mzdy v celkovej výške až 3.291,40 eur. Bez vyhovenia žalobe nie je neistota žalobkyne odstránená. Na podporu svojho záveru o procesnej prípustnosti žaloby súd poukazuje napr. aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.4.2016 sp.zn.14Co/9/2016 podľa ktorého nič nebráni vyhodnotiť dohodu ako neplatnú (§ 53

ods.5 OZ), hoci má základ priamo v znení zákona. Rovnaké závery vyplývajú tiež z rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.4.2016 sp.zn.21Co/191/2015 (rozhodnutia sú verejne dostupné na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR).

47. Nie je podstatné, že momentálne zrážky zo mzdy v dôsledku nariadeného neodkladného opatrenia súdu nepokračujú, keďže nebolo žalovaným tvrdené, žeby vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobkyne uskutočnil akékoľvek kroky k ukončeniu zrážok. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi a v tomto slova zmysle je nerozhodné, či aktuálne dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie, alebo či sa spotrebiteľ obráti priamo na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom slova zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčil (opätovne pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.4.2016 sp.zn.14Co/9/2016). V súdnom spore sa žalobkyňa obrátila na súd so žiadosťou o súdnou ochranu, aby jej právne postavenie nebolo ohrozované použitím dohody o zrážkach zo mzdy založenej na existencii neprijateľnej zmluvnej podmienky. Zabezpečenie stavu právnej istoty v tom slova zmysle, aby nebola obťažovaná hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy je preto namieste. V situácii zistenej neprijateľnej zmluvnej podmienky takej povahy a s tak závažnými dôsledkami, aké môže mať použitie dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré umožňuje bez súdnej kontroly siahnuť na príjmy, teda živobytie žalobkyne bolo potrebné žalobe žalobkyne vyhovieť.

48. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, k tomu súd uvádza nasledovné. Je pravdou, že účastníci konania o neplatnosť právneho úkonu majú byť jeho účastníkmi. V danom prípade však bola postúpená pohľadávka z úverovej zmluvy na žalovaného vrátane všetkých súvisiacich práv, teda aj vrátane zabezpečenia pohľadávky t.j. aj z dohody o zrážkach zo mzdy, napokon dôkazom toho je aj skutočnosť, že žalovaný ako postupník požiadaval zamestnávateľa žalobkyne o realizáciu zrážok zo mzdy. Preto žalovaný je vecne pasívne legitimovaný v tomto spore. Súd podporne poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 32Csp/193/2018 alebo 7Csp/186/2019, či Okresného súdu Trenčín sp.zn.14Csp/49/2018 (viď bod 38 odôvodnenia) alebo Krajského súdu v Prešove sp.zn.15Co/45/2019 ako aj 4Co/118/2017 či Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.17Co/22/2019.

49. Pokiaľ ide o vyjadrenie petitu vo forme zdržania sa konania, na ktoré by pri právne bezvadnom právnom stave mal žalovaný nepochybne právo a jeho nesúladu s § 137 CSP súd uvádza, že zdržovací nárok má preventívnu povahu, pretože smeruje ako proti závadnému konaniu, ktoré rušiteľ už započal a dosiaľ v ňom pokračuje, tak aj proti konaniu, u ktorého vzhľadom k jeho sústavnosti hrozí, že v ňom bude pokračovať. Zdržovacím nárokom, ktorý vo všeobecnosti smeruje do budúcnosti má byť zabránené nielen v pokračovaní protiprávneho stavu, ale aj v opakovaní protiprávneho konania, ktoré bolo jeho príčinou. Extenzívnym výkladom možno dôjsť k záveru, že zdržovacím petitom sa možno domáhať aj odstránenia už existujúceho a pretrvávajúceho závadného stavu. Tak je tomu aj v prejednávanej veci, nakoľko je nepochybné a bolo v spore preukázané, že Dohoda o zrážkach zo mzdy už bola predložená zamestnávateľovi žalobkyne. To znamená, zdržovací petit už v tomto prípade funkciu preventívnu nemôže mať, ale môže mať funkciu odstránenia závadného stavu. Teda, že na základe právoplatného rozsudku súdu bude žalovaný povinný zdržať sa ďalšieho vyžadovania zrážok zo mzdy, ktoré by mal vykonávať zamestnávateľ žalobkyne. Požadovanie uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy je možné považovať aj za formu zapieracej žaloby vlastníka (actio negatoria), ktorou sa vlastník domáha ochrany pred neoprávneným zásahom do jeho vlastníckeho práva. I keď žalobkyňa je len jedným zo spoludlžníkov z úverovej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, nič to nemení na dôvodnosti žaloby, nakoľko žalobkyňa má právo aj sama sa domáhať ochrany svojej mzdy pred zrážkami, lebo práve jej majetok je nimi ohrozený, keď aj navrhovaný výrok vo veci samej smeroval k zdržaniu sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, a to práve a len vo vzťahu k žalobkyne.

50. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods.1 CSP. V danom prípade bola žalobkyňa plne úspešná, preto podľa § 255 ods.1 CSP jej vznikol nárok na náhradu trov konania. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodol v druhom výroku tohto rozsudku tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

51. Vo vzťahu k neodkladnému opatreniu nariadenému tu uznesením súdu zo dňa 01.10.2020 ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážky zo mzdy súd uvádza, že

nakoľko žalobe žalobkyne vo veci samej bolo v celom rozsahu vyhovené a nakoľko súd v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia jeho trvanie vymedzil do právoplatného skončenia konania vo veci samej, nebolo potrebné žiadne ďalšie samostatné rozhodnutie vo vzťahu k nariadenému neodkladnému opatreniu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.